

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres ref: 14/3692

Vår ref: 14/2495-2/BEL

01.09.2014

Høring - Utvisning av særreaksjonsdømte utlendinger

Det vises til departementets høringsbrev av 19.06.2014 vedrørende forslag til enkelte lovendringer i straffeloven 1902, helsepersonelloven og utlendingsloven.

Siktemålet med lovforslagene er å legge til rette for at særreaksjonsdømte som kan utvises, faktisk blir utvist og forlater landet i den grad det er forsvarlig. En interdepartemental arbeidsgruppe (senere omtalt som «arbeidsgruppen») ble i sin tid nedsatt for å se nærmere på denne problemstillingen og avga sin rapport i februar 2012.

UDI har tidligere gitt departementet sine tilbakemeldinger på arbeidsgruppens anbefalinger. Det vises til vår referanse 13/1846-2/BEL og departementets referanse 13/1097-UMV.

Nedenfor følger UDI sine innspill til lovendringene.

Merknader til endringer i straffeloven 1902 § 39 b

UDI er positive til lovforslaget som omhandler midlertidig opphør av den strafferettslige særreaksjonen som følge av utvisningen. Forslaget innebærer at straffen reaktiveres ved brudd på innreiseforbudet og er i tråd med UDI sine tidligere anbefalinger.

En lovendring i straffeloven § 39 b må imidlertid ses i sammenheng med utlendingslovens sanksjoner ved brudd på innreiseforbudet.

Etter utlendingsloven § 17 kan en utlending bortvises fra Norge dersom han mangler gyldig tillatelse eller er tidligere straffet eller er ilagt særreaksjon. Brudd på innreiseforbudet er også straffbart i henhold til utlendingsloven §108 tredje ledd bokstav e) med en strafferamme på inntil to års fengsel.

I forbindelse med endring av straffeloven bør det samtidig klargjøres om, og eventuelt når, straffelovens bestemmelse trer i stedet for sanksjoner og straff etter utlendingsloven. Bortvisningsbestemmelsene i utlendingsloven

vil for eksempel kunne komme i konflikt med ny bestemmelse i straffeloven om at dom reaktiveres ved tilbakekomst til Norge. Lovendringen innebærer forutsetningsvis at utvisningsvedtaket skal gis forrang foran dom på overføring til psykisk helsevern. I saker der det er fattet vedtak og utlendingsmyndighetene har konkludert med at utvisning ikke er uforholdsmessig eller personen er vernet mot utsendelse etter utlendingsloven § 73, bør utlendingsmyndighetene også ha muligheten til å returnere personen tilbake til hjemlandet ved brudd på innreiseforbudet, med mindre det foreligger nye opplysninger som tilsier at personen nå er vernet mot utsendelse etter utlendingsloven § 73 eller man har grunn til å tro at personen på ny vil bryte innreiseforbudet ved en eventuell uttransport.

Merknader til endring i helsepersonelloven § 29 a

UDI stiller seg positive til forslaget i helsepersonelloven som klargjør at lovbestemt taushetsplikt ikke er til hinder for at det gis opplysninger om særreaksjonsdømte utlendinger til utlendingsmyndighetene til bruk i utvisningssak.

Vi støtter også forslaget om at nødvendige helseopplysninger kan gis til helsetjenesten i utlandet for at mottakerstaten skal kunne vurdere nødvendig helseoppfølging. Forutsetningen er imidlertid at opplysningene ikke er av en slik art at de kan misbrukes av mottakerstaten på en slik måte at utlendingen der i gjennom vil bli vernet i henhold til utlendingsloven § 73.

Merknader til endringer i utlendingsloven § 72

Forslaget om endringen i utlendingsloven § 72 annet ledd følger ikke av arbeidsgruppens rapport. Forslaget som sendes på høring er derfor nytt i forbindelse med denne høringen.

Det følger av forvaltningsloven at forvaltningen har utredningsplikt og at saken må være tilstrekkelig opplyst før vedtak treffes. Når det gjelder særreaksjonsdømte vil det i de fleste saker være nødvendig med legeerklæring med nærmere diagnose og videre behandlingsbehov for å kunne vurdere om vedkommende kan få nødvendig behandling og oppfølging i hjemlandet. Dette gjøres også i dag. Slik sett fremstår utkast til ny ordlyd i § 72 langt på vei som en tydeliggjøring av eksisterende rutiner.

Da endringen som er foreslått i ny § 72 fremstår som en saksbehandlingsregel foreslår vi at den plasseres sammen med andre saksbehandlingsregler, for eksempel i utlendingsforskriften § 14-5 «Saksbehandlingsregler i utvisningssaker».

Det fremgår av lovforslaget at det skal innhentes uttalelse «om gjennomføringen av særreaksjonen og faren for nye lovbrudd». Det er litt uklart hva som ligger i dette og om det er noe annet enn de erklæringer som innhentes i dag om diagnose, prognoser og nødvendig

behandlingsoppfølging i fremtiden. Er det for eksempel meningen at den faglig ansvarlige skal uttale seg om hvorvidt særreaksjonen bør opphøre?

Det fremstår også som uklart hva påtalemyndigheten skal uttale seg om og på hvilken måte uttalelsene vil være relevante for UDI. Skal for eksempel uttalelsene vektlegges ved vurdering av om det skal fattes vedtak om utvisning?

Spørsmål knyttet til berostillelse

Vi har i dag hjemmel til å berostille utvisningssaker til ett år etter løslatelse dersom utlendingsloven § 73 er til hinder for retur på tidspunktet vi vurderer utvisning, jf utf§ 14-3, femte ledd.

UDI mener det i tillegg kan være behov for en hjemmel til å berostille en utvisningssak der vi på vurderingstidspunktet konkluderer med at det er uforholdsmessig å utvise utlendingen pga vedkommendes helsesituasjon, sett opp mot behandlingstilbud i hjemlandet. Dette vil kunne være aktuelt i de sakene der det er begått alvorlig kriminalitet, men hvor det vurderes som uforholdsmessig å utvise på grunn av et fraværende helsetilbud i utlendingens hjemland (men likevel ikke slik at det faller inn under vernet i § 73). Med en slik hjemmel vil vi få muligheten til å utvise utlendingen ved opphør av særreaksjonen, eller dersom forholdene i hjemlandet endrer seg.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Lovendringene forventes ikke å innebære noen økning i antall utvisningssaker.

I forbindelse med ikrafttredelse må imidlertid gjeldende rundskriv revideres og det må påregnes arbeid med utarbeidelse av felles rutiner og retningslinjer mellom UDI, helseforetakene, politi og påtalemyndigheten for utveksling av opplysninger.

Med hilsen

Karl Erik Sjøholt
avdelingsdirektør

Camilla Torgersen
områdeleder

Dokumentet er godkjent elektronisk i Utlendingsdirektoratet og har derfor ingen signatur. Brevet sendes kun elektronisk.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
5800 S. UNIVERSITY AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60637
TEL: 773-936-3700

RECEIVED
JAN 15 1970
FROM: [illegible]
TO: [illegible]
SUBJECT: [illegible]

[illegible text]

[illegible text]